

Zijn Scientific Word en T_EX uitwisselbaar?

Jan Jacobs and Jan-Egbert Sturm
Faculteit der Economische Wetenschappen
Rijksuniversiteit Groningen*

Eens in de zoveel tijd steekt de discussie de kop op over welke tekstverwerker het beste is. De nieuwste loot aan de stam wat dat betreft is Scientific World (SW). Het ligt voor de hand SW met T_EX te vergelijken, immers SW is een Windows-shell om T_EX.

Ten principale huldigen we het standpunt dat iedereen vooral moet blijven werken met het tekstverwerkersprogramma waarmee hij/zij het meest vertrouwd is. Overgaan op een nieuwe versie van een tekstverwerker of een andere tekstverwerker werkt in ieder geval op korte termijn contra-productief, het wekt een hoop frustratie op, en in het gunstigste geval worden de geproduceerde teksten fraaiër doch zeker niet beter.

Over het algemeen is SW aan te bevelen voor mensen die nog niet eerder met T_EX hebben gewerkt, maar die graag fraaiere uitvoer willen hebben, vooral als er veel formules worden gebruikt. SW is minder geschikt voor degenen die maximale vrijheid en uitwisselbaarheid eisen. Maar voor ons is maximale vrijheid geen issue. Het zou moeten gaan om de inhoud van een verhaal en veel minder om hoe het er uit ziet. Schrijven vervalt heel vaak tot window-dressing: ander lettertype, andere bladspiegel, gekleurde plaatjes? Misschien zouden we dat soort dingen toch moeten overlaten aan mensen die er verstand van hebben. Met moderne tekstverwerkers is het gemakkelijk te doen, je raakt eraan gewend en je raakt verwend. Desalniettemin zouden enige beperkingen op zijn plaats zijn: maximale vrijheid is iets voor tekstmakers, niet iets voor tekstschrijvers.

Waar we wel veel belang aan hechten is uitwisselbaarheid. Samenwerking stelt eisen aan het gebruik van tekstverwerkers. Een WP-er kan niet overweg met T_EX-files, en omgekeerd kent een T_EX-er slechts één WP commando: F7 of hoe kom ik hier zo snel mogelijk uit. Het gezamenlijk produceren van teksten betekent van tevoren een keuze maken over de tekstverwerker, hetgeen kan impliceren dat er nog wel eens dubbel werk wordt gedaan. Gelukkig valt dat vaak wel mee. De meeste tekstverwerkersprogramma's kunnen moeiteloos stukken ASCII inlezen. Het valt echter niet mee een artikel te editen met een tekstverwerker waar je niet vertrouwd mee bent.

In dit stuk zullen we daarom ingaan op de uitwisselbaarheid tussen SW en T_EX. Bij het laatste hebben we niet de 4T_EX workbench op het oog, maar de configuratiebestanden van Siep Kroonenberg¹ waarmee wij op Erik Frambach's [4]T_EX installatie werken. Deze worden vanaf 1992 gebruikt door een aantal medewerkers van het Centrum van Conjunctuur en StructuurOnderzoek (CCSO). Zonder problemen mogen we stellen, met uitzondering van een paar korte perioden waarin de directory-structuur van de T_EX-installatie moest worden aangepast aan de recentste ontwikkelingen.

Wij werken aan een artikel voor een conferentie. De eerste auteur van dit stuk gebruikt T_EX, de tweede SW. Met een paar kleine aanpassingen blijkt het heel goed mogelijk met twee verschillende tekstverwerkers aan hetzelfde artikel te werken.

Waar aan te denken?

In de eerste plaats, statements die bij SW boven het `\begin{document}` statement staan worden opgevat als stijl opties. In een L^AT_EX stuk mogen de titel van het stuk, de naam van de auteurs en zelfs de samenvatting voor het `\begin{document}` staan. Met `\maketitle` komen ze toch wel op de goede plaats. Je moet dus beginnen met `\begin{document}` voor de titel enz. te zetten.

Ten tweede, een klein punt wat we direct hebben aangepakt is dat SW standaard uitgaat van L^AT_EX2_ε, terwijl we in onze T_EX-configuratie de conversie nog niet hebben gemaakt. SW kan echter gemakkelijk worden ingesteld op L^AT_EX 2.09.

Ten derde, de stijlen lijken een probleem. SW heeft – zoals iedere TeX configuratie – zijn eigen stijlen-bibliotheek. We hebben hiervoor een ad-hoc oplossing geïmplementeerd. De stijlen die we in het T_EX-document aanroepen (bijvoorbeeld `array` en `dcolumn`) hebben we in de SW directory gezet, en zijn daardoor in staat onze stukken er (bijna) net zo mooi uit te laten zien als vroeger. Onze ervaring is dat de meeste T_EX-stijlen probleemloos werken in SW. Of het omgekeerde ook het geval is hebben we niet getest. Eén van de weinige stijlen waarmee wij problemen hebben ondervonden – en die we niet met een (ad-hoc) op-

*Eerder in een iets andere vorm verschenen in EZ, het personeelsblad van de Faculteit der Economische Wetenschappen der Rijksuniversiteit Groningen

¹Zie Siep Kroonenberg, *T_EX without 4T_EX on the PC* in dit nummer

lossing hebben weten te verhelpen – is het aanroepen van de `mathtime`-stijl die het lettertype `mathtimes` aanroept, waarmee dezelfde fontfamilie wordt gebruikt voor tekst en formules. Een beetje T_EX-goeroe moet hier wat ons betreft snel een acceptabele oplossing voor kunnen vinden. Dit geldt overigens ook voor plaatjes. In onze implementatie verslikt SW zich niet in de stijl `psfig`, omdat we ook deze in de SW-directory hebben geplaatst. Het is ons echter nog niet gelukt om de plaatjes ook daadwerkelijk uit te printen. Wij hebben ondertussen vernomen dat het aan de praat krijgen van `mathtime` en `psfig` niet triviaal is.

Ten vierde, een onhebbelijkheid van SW is het `\text` commando waarmee platte tekst in een formule kan worden gezet. T_EX-ers gebruiken hiervoor het `\mbox` commando. Het is echter niet al te moeilijk om een L^AT_EX-macro `\text` te definiëren zodat TeX deze optie direct aankan. Overigens, de stijlen van de American Mathematical Society gebruiken dezelfde conventie voor `\text`.

Ten slotte

Samenvattend, wat betreft het soort teksten die wij produceren zijn SW en T_EX uitwisselbaar zolang rekening wordt gehouden met elkaars onhebbelijkheden. Door alleen de echt noodzakelijke stijlen aan te roepen wordt hier al gauw aan voldaan. Verder dienen alle stijlen die worden gebruikt in de SW directory te staan. Blijken stijlen toch niet in beide pakketten te werken, dan kunnen zowel SW-notatie als T_EX-notatie worden opgenomen. Door vervolgens de niet relevante notatie uit te commenten kan alsnog in beide pakketten met het document worden gewerkt.

We verwachten dat het niet lang meer zal duren dat T_EX-ers, mits ze zijn uitgerust met de krachtige machines die SW vraagt, zullen overstappen op SW, al is het alleen maar om gebruik te maken van de edit-faciliteiten van deze Windows toepassing. Ze kunnen namelijk vrij gemakkelijk van alle voordelen van de standaard T_EX-configuratie gebruik blijven maken.